

DESIGNMUSEO

Designmuseet - Design Museum

Korkeavuorenkatu 23
Fin -00130 Helsinki
Tel. +358 (0)9 622 0540
Fax. +358 (0)9 6220 5455
www.designmuseum.fi

Taideteollisuusmuseon
säätiö

Lehdistötiedote / Lokakuu 2009

DESIGNMUSEON NÄYTTELYT

16.10.2009-24.1.2010

Suomalainen koru 1600 – 2009

16.10.-29.11.2009

Ilona Rista: Ajatuksia akustiikasta – valoa kaupungissa

SUOMALAINEN KORU 1600 – 2009

Designmuseon näyttely **Suomalainen koru 1600 – 2009** on laajin koskaan järjestetty suomalaisen korun katselmus. Näyttely esittelee korun historiaa renessansista tähän päivään.

Vaikka suomalaisen vanhemman korun historia on kansainvälisestä näkökulmasta vaatimaton, on nykyisillä Suomen koru- ja kultasepillä kiinnostava ja monessa suhteessa sangen arvostettu ammattihistoria. Vuosisatojen ajan suomalaisilla käsityöläisillä oli mahdollisuus oppia ammattiin sekä harjoittaa sitä naapurimaissa. Innovaatiot ja vaikutteet vastaanotettiin ensin lännestä ja myöhemmin myös idästä. Toisen maailmansodan jälkeen suomalainen korusuunnittelu löysi oman tyyliinsä, joka on tunnustettu ympäri maailman.

Itse kultaseppän ammatti kotiutui Suomeen esihistoriallisina aikoina. Rautakauden sepät valmistivat aseiden ohella henkilökohtaisia koristeita. Kalevala-korut rautakautisten korujen jäljennöksinä puhuvat puolestaan muinaisten seppien taiteellisista ambatioista ja muotojen ajattomuudesta.

Keskiajalla kultaseppien työtä ohjasivat ankarat ammattikuntasäännöt ja -määräykset. Ruotsin hovin kautta välittyivät 1500–1700-luvuilla Suomeenkin Länsi-Euroopan hienostuneet tyylit. Suomea hallinnut Juhana Herttua piti 1556–63 hoviaan Turun linnassa. Hänen puolisonsa Katariina Jagellonica kautta saatiin Suomeen Italian renessanssin perintö. 1700-luvulle tultaessa Ranskan hovi Versailles tuli kiistatta kaikkien Euroopan hovien esikuvaksi. Ruotsalaiset ja heidän vanavedessään suomalaiset käsityöläiset omaksuivat kustavilaisuutena tunnetun tyylin. Se hallitsi päällimmäisenä myös kultaseppien töitä. Tyylin estetiikka miellytti siinä määrin, että se pysyi suosiossa koko seuraavan vuosisadan ajan.

Suomalainen koru –näyttely nostaa erityisesti esiin helsinkiläisen kultaseppä Otto Roland Mellinin arkeologisen tyylin korut 1800-luvun viimeisten neljän vuosikymmenen ajalta. Ne ovat ainutlaatuisia Suomen kultaseppäntyön historiassa. Mellinin kokoelma kuvastaa 1800-luvun lopulle ominaista antiikin ihailua. Välimeren maiden korutaiteessa kreikkalaisten ja etruskien kulta-arteiden kopiointina ilmenneeseen tyyliin omaksuttiin paikallisia piirteitä sen kulkeutuessa Euroopan halki kohti pohjoista. Eurooppalainen arkeologinen tyyli muuntui Tanskassa, Norjassa ja Ruotsissa Pohjolan muinaistyyliksi. Otto Roland Mellin otti mallinsa Tanskasta.

Vuodesta 1809 lähtien, kun Suomesta tuli Venäjän valtakunnan suuriruhtinaskunta, oli luonnollista, että oppipojat ja kisällit suuntasivat suurin joukoin mahdollisuuksien ja inspiraatiolähteiden perässä Pietariin,

Tiedustelut: Päivi Mäntylä, tiedottaja
Puh. 358(0)9 622 05420, 358(0)40 753 6725
Email. paivi.mantyla@designmuseum.fi

Kuvat: Merja Vilhunen, intendentti, kuva-arkisto
Puh. 358(0)9 622 05416, 358(0)50 584 9784
Email. merja.vilhunen@designmuseum.fi
www.designmuseum.fi > media kuvapankki

Designmuseum on avoinna yleisölle ti klo 11–20, ke–su klo 11–18, ma suljettu.

Ilmaiset yleisöopastukset suomeksi ti klo 17 ja la klo 16, ruotsiksi ti klo 16.

Pääsyliput: aikuiset 8 €, eläkeläiset 7 €, opiskelijat 3 €, peruskoululaiset ja lapset ilmaiseksi.

DESIGNMUSEO ARABIAN MUSEO IITTALAN LASIMUSEO NUUTAJÄRVEN LASIMUSEO

DESIGNMUSEO

Designmuseet - Design Museum

Korkeavuorenkatu 23
Fin -00130 Helsinki
Tel. +358 (0)9 622 0540
Fax. +358 (0)9 6220 5455
www.designmuseum.fi

Taideteollisuusmuseon
säätiö

kasvavaan ja dynaamiseen pääkaupunkiin. Keisarillinen kaupunki, jossa kultasepäntaito kukoisti, tarjosi loistavat uramahdollisuudet suomalaisille käsityöläisille, joilla oli kysyntää huolellisuutensa ja luotettavuutensa vuoksi. Venäjän vallankumouksen puhjettua 1917 sadat ammattimiehet palasivat Suomeen. Yksi näistä palanneista, jolla on ollut suuri vaikutus suomalaiseen taidekäsityöhön, oli **Oskar Pihl**, Fabergén työhuoneen mestari Albert Holmströmin veljenpoika. Hän oli saanut suunnitteluoppinsa sedältään ja ollut oppipoikana perheytyksessä. Suomessa hän tuli työskentelemään Alexander Tillanderille, joka myös oli paennut vallankumouksen tieltä ja perustanut liikkeensä Helsinkiin. Näin pietarilaiset perinteet ja laatutyö jatkuivat 1900-luvulle suurimman osan maailmaa siitä tietämättä. Pihl oli valmistanut pääasiassa uusklassista "köynnöstyiliä", mikä tuli muotiin hänen oppipoika-aikanaan, mutta hänet tunnetaan myös kotimaisten korukivien istuttamisesta käsin valmistettuihin koruihin.

1900-luvun vaihteen kansallisromantiikka sai metalli- ja korutaiteessa ilmiänsä suomalaisen taidekäsityön uranuurtajiin kuuluneen Eric O.W. Ehrtrömin tuotannossa. Ehrtrömin koruja näyttelyyn on saatu G.A. Serlachius –museon kokoelmista. 1920- ja 1930-lukujen omintakeista hienostunutta korusuunnittelua näyttelyssä edustaa Eva Gylden hienostuneilla kameekoruillaan.

1950-luvulla suomalaisessa korusuunnittelussa alkoivat puhaltua uudet tuulet. Luotiin käsite moderni suomalainen koru. Aikakauden tunnettuja suunnittelijoita olivat Bertel Gardberg, Eero Rislakki, Börje Rajalin, Elis Kauppi, Paula Häiväoja ja Björn Weckström.

Perinteisten korujen rinnalle alkoi 1970-luvulta lähtien voimistua korutaide, joka materiaalin arvon sijaan korosti muodon ja sisällön merkitystä. Korutaide on viime vuosikymmeninä erottunut yhä näkyvämmäksi osaksi suomalaisen korun kenttää, mikä Suomalainen koru –näyttelyssä näkyy värikkäänä ja ajatuksia herättävänä osiona.

Suomalainen koru -näyttely esittelee myös merkittävän yksityisen korukokoelman. Vuosikymmeniä nykytaidetta ja koruja keränneet Helena ja Lars Pahlman ovat valinneet näyttelyyn laajasta kokoelmastaan sata korua. Mukana on sekä suomalaista ja kansainvälistä korutaidetta viime vuosikymmeniltä. Mielenkiintoisen lisänsä heidän kokoelmaansa tuovat suomalaisten kuvataiteilijoiden tekemät korut.

Suomalainen koru 1600 – 2009 -näyttelyn esineistö on koottu lukuisista yksityiskokoelmista, taiteilijoilta ja museoista. Designmuseon lisäksi koruja on lainattu G.A. Serlachius –museosta, Porvoon museosta, Suomen Kansallismuseosta, Turun museokeskuksesta ja Turun tuomiokirkkomuseosta.

Näyttelyn vanhan korun asiantuntijana on toiminut Fil. tri Ulla Tillander-Godenhilm.

Näyttelyn aikana tullaan julkaisemaan runsaasti kuvitettu teos Suomalainen koru, jonka kirjoittajat ovat tutkija Raimo Fageström, fil. tri Ulla Tillander-Godenhilm ja museonjohtaja Marianne Aav.

Näyttelyn yhteistyökumppanina: **GLORIA**

Tiedustelut: Päivi Mäntylä, tiedottaja
Puh. 358(0)9 622 05420, 358(0)40 753 6725
Email. paivi.mantyla@designmuseum.fi

Kuvat: Merja Vilhunen, intendentti, kuva-arkisto
Puh. 358(0)9 622 05416, 358(0)50 584 9784
Email. merja.vilhunen@designmuseum.fi
www.designmuseum.fi > media kuvapankki

Designmuseo on avoinna yleisölle ti klo 11–20, ke–su klo 11–18, ma suljettu.

Ilmaiset yleisöopastukset suomeksi ti klo 17 ja la klo 16, ruotsiksi ti klo 16.

Pääsyliput: aikuiset 8 €, eläkeläiset 7€, opiskelijat 3 €, peruskoululaiset ja lapset ilmaiseksi.

DESIGNMUSEO ARABIAN MUSEO IITTALAN LASIMUSEO NUUTAJÄRVEN LASIMUSEO

DESIGNMUSEO

Designmuseet - Design Museum

Korkeavuorenkatu 23
Fin -00130 Helsinki
Tel. +358 (0)9 622 0540
Fax. +358 (0)9 6220 5455
www.designmuseum.fi

Taideteollisuusmuseon
säätiö

DESIGNMUSEON studiossa 16.10.-29.11.2009

ILONA RISTA: AJATUKSIA AKUSTIIKASTA – VALOA KAUPUNGISSA

Kruununhaka, Kallvik, Itä-Pasila, Keskuspuisto. Ajattelen kotikaupunkiani ja teen aiheesta kokoelman puureliefejä. Tutkitaan lisää. Miten saadaan seinäpinta heijastamaan ääntä? Toistetaan kuviota. Muutetaan kokoa. Abstrahoidaan aihetta. Tavoitteena on esteettisesti korkeatasoinen taideseinä.

Tällä hetkellä tutkin ääntä hajottavaa esimerkiksi musiikkisalissa toimivaa konseptia. Pysin luomaan peruskuvia, joiden kautta voin tutkia akustiikkaa, taustarakenteita ja aiheen käsittelyä. Myös kolmiulotteisuus ja valo ovat tärkeitä työssäni. Designmuseossa esiteltävä reliefikokoelma esittelee ajatuksiani aiheesta.

Taiteellinen urani on kestänyt yli 25 vuotta, töissäni olen käyttänyt yksinomaan puuta. Vuodesta 2000 olen tutkinut tietokoneavusteisen puuntyöstötekniikan kykyä uudistaa ja laajentaa puun taiteellista ilmaisua. Kehittämälläni sovellutuksella olen toteuttanut näyttelykokonaisuuksia, sekä tehnyt tilaustöinä seinäreliefejä ja kirjataideteoksia.

Eriyksen kiinnostunut olen ollut reliefikuvioinnin ja kokonaisien seinäpintojen vaikutuksesta sisätilojen akustiikkaan. Tuotekehitys ja tutkimus ovatkin olleet osana prosessia alusta alkaen. Sen tuloksena on syntynyt IR Relief, joka on jo toteutettuna useissa kohteissa, sekä viime keväänä valmistunut perusmallisto IR Touch.

Toimintatapani edellyttää ennakkoluulotonta asennetta käsityön, muotoilun ja taiteen välisiä raja-aitoja kohtaan.

ILONA RISTA, 2009

Lisätietoja: ILONA RISTA, www.ilona.rista.net, os. Junailijankuja 1 g 117 FI-00520 Helsinki, Finland, puh. +358-400-708486, sähköposti: ilona@rista.net

Kuvat: vasemmalta: OPASTINSILTA. 2009. 90 x 110 cm. Koivu, KESKUSPUISTO. 2008. 90 x 110 cm. Cnc-työstetty koivu, valo, pellava, ITÄ-PASILA. 2009. 90 x 110 cm. Cnc-työstetty koivu, valo.

Tiedustelut: Päivi Mäntylä, tiedottaja
Puh. 358(0)9 622 05420, 358(0)40 753 6725
Email. paivi.mantyla@designmuseum.fi

Kuvat: Merja Vilhunen, intendentti, kuva-arkisto
Puh. 358(0)9 622 05416, 358(0)50 584 9784
Email. merja.vilhunen@designmuseum.fi
www.designmuseum.fi > media kuvapankki

Designmuseum on avoinna yleisölle ti klo 11–20, ke–su klo 11–18, ma suljettu.

Ilmaiset yleisöopastukset suomeksi ti klo 17 ja la klo 16, ruotsiksi ti klo 16.

Pääsyliput: aikuiset 8 €, eläkeläiset 7 €, opiskelijat 3 €, peruskoululaiset ja lapset ilmaiseksi.

DESIGNMUSEO ARABIAN MUSEO IITTALAN LASIMUSEO NUUTAJÄRVEN LASIMUSEO